

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет історії, політології і міжнародних відносин

Кафедра всесвітньої історії

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Україна в Другій світовій війні: історіографія

Освітня програма підготовки доктора філософії

Спеціальність 032 Історія та археологія

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 26 серпня 2020 р.

м. Івано-Франківськ - 2020

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Україна в Другій світовій війні: історіографія
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Викладач (-і)	Марущенко Олександр Володимирович
Контактний телефон викладача	
E-mail викладача	oleksandr.maruschchenko@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очна
Обсяг дисципліни	3 кредити
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	2 год. на тиждень (ауд. 701)
2. Анотація до курсу	
<p>Програма вивчення вибіркової навчальної дисципліни “Україна в Другій світовій війні: історіографія” складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки докторів філософії через аспірантуру з спеціальності “Історія та археологія”.</p> <p>Предметом вивчення вибіркової навчальної дисципліни “Україна в Другій світовій війні: історіографія” є особливості і тенденції відображення в науковій історичній літературі соціально-економічного, військово-політичного, ідеологічного й культурно-духовного становища України в роки Другої світової війни, функціонування нацистсько-румунсько-угорського окупаційних режимів, розвитку українського самостійницького й радянського рухів опору, форм і методів їхньої політичної та збройної боротьби.</p> <p>Міждисциплінарні зв'язки: дисципліни, що передують вивченню вибіркового курсу “Україна в Другій світовій війні: історіографія”: архівознавство, джерела з історії України, джерелознавство, етнологія України, історіографія: теорія і методологія, історія України, теорія і методика наукових досліджень.</p> <p>Дисципліни, що використовують матеріали вибіркового курсу “Україна в Другій світовій війні: історіографія”: історіографія історії України, історіографія всесвітньої історії ХХ ст., історіографія історії зарубіжних слов'ян, філософія і методологія історії.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Метою викладання вибіркової навчальної дисципліни “Україна в Другій світовій війні: історіографія” є вивчення, систематизація та комплексний аналіз основних проблем історії України періоду Другої світової війни у вітчизняній і зарубіжній історичних науках впродовж 1990-2000-х років. Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни “Україна в Другій світовій війні: історіографія” є ознайомлення докторантів з основними групами історіографічних джерел з проблеми, провідними тенденціями і напрямками дослідження теми, її концептуально-методологічними й науково-теоретичними засадами, головними документальними і монографічними публікаціями, аналіз наукового доробку з проблеми провідних вітчизняних і зарубіжних вчених.</p>	
4. Результати навчання (компетентності)	
<p>Здатність розрізняти історичну своєрідність, культурне та етнонаціональне розмаїття України. (ПРН 4)</p> <p>Уміння обирати та використовувати сучасні теорії, методологічні засади і досягнення вітчизняної та зарубіжної історичної науки та освіти. (ПРН 6)</p> <p>Уміння сприймати сутність і особливості історичного розвитку світової цивілізації та місця в ньому вітчизняного минулого. (ПРН 7)</p> <p>Здатність використовувати на практиці теоретичні положення для аналізу міжнародних зв'язків України з іншими країнами світу. (ПРН 10)</p> <p>Здатність використовувати в своїй діяльності історичні методи дослідження. (ПРН 13)</p> <p>Здатність використовувати іноземну мову в практичній діяльності за спеціальністю. (ПРН 15)</p>	

Здатність організувати дотримання дисципліни та санітарно-гігієнічних вимог учасниками трудового процесу. (ПРН 18)

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	20
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	52

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
3-й	Історія та археологія	2-й	Вибірковий

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год.	Вага оцінки	Термін виконання
Джерела. Стан наукової розробки проблеми. Методологія, організаційно-інституційні засади дослідження.	Лекція	Згідно списку рекомендованої літератури	2	1-5	Згідно розкладу
	Семінар		2		
Українське питання напередодні та в перший період Другої світової війни в дослідженнях вітчизняних істориків.	Лекція	Згідно списку рекомендованої літератури	2	1-5	Згідно розкладу
	Семінар		2		
Сучасна історіографія про участь українського народу в збройній боротьбі на фронтах війни.	Лекція	Згідно списку рекомендованої літератури	2	1-5	Згідно розкладу
	Семінар		2		
Висвітлення в історичних дослідженнях сутності німецько-румунсько-угорських окупаційних режимів на територіях України.	Лекція	Згідно списку рекомендованої літератури	2	1-5	Згідно розкладу
	Семінар		2		
історіографія руху Опору на окупованій території України під час Другої світової війни.	Лекція	Згідно списку рекомендованої літератури	2	1-5	Згідно розкладу
	Семінар		2		
Українсько-польський конфлікт в роки Другої світової війни у фокусі фундаментальних досліджень.	Лекція	Згідно списку рекомендованої літератури	2	1-5	Згідно розкладу
	Семінар		2		
Дослідження внеску українського народу у створення воєнного господарства країни і досягнення перемоги над ворогом.	Лекція	Згідно списку рекомендованої літератури	2	1-5	Згідно розкладу
	Семінар		2		
Держава і суспільство воєнної	Лекція	Згідно списку	2	1-5	Згідно

доби як об'єкт наукових студій.	Семінар	рекомендованої літератури	2		розкладу
Вивчення українськими істориками проблем духовного життя суспільства в роки Другої світової війни.	Лекція	Згідно списку рекомендованої літератури	2	1-5	Згідно розкладу
	Семінар		2		
Вітчизняна історіографія про підсумки Другої світової війни для України.	Лекція	Згідно списку рекомендованої літератури	2		Згідно розкладу

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Підсумкова оцінка за дисципліну є сумою оцінок за роботу на семінарських заняттях (усні відповіді та письмові роботи (максимально – 15 балів), оцінка за контрольну роботу (максимально – 20 балів)), індивідуальну науково-дослідну роботу (максимально – 10 балів), самостійну роботу (максимально – 5 балів) та семестровий контроль у формі іспиту (максимально – 50 балів)
Вимоги до письмової роботи	Письмова (екзаменаційна) робота включає в себе 17 питань. Перші два з них передбачають розгорнуті відповіді і оцінюються максимально по 10 балів. Наступні 15 питань носять тестовий характер і оцінюються максимально по 2 бали
Семінарські заняття	В ході семінарських занять аспіранти отримують оцінки за усні відповіді та самостійні роботи у тестовій формі
Умови допуску до підсумкового контролю	До підсумкового контролю допускаються аспіранти, які за результатами поточного контролю отримали не менше 25 балів, не мають невідпрацьованих незадовільних оцінок та пропусків

7. Політика курсу

На першому занятті аспіранти отримують детальну інформацію стосовно засад оцінювання конкретних форм роботи (оцінки за усні відповіді та письмові (самостійні) роботи під час семінарських занять, за контрольну роботу, за індивідуальну науково-дослідну роботу, за самостійну роботу, а також про особливості семестрового контролю у формі іспиту. Так само до відома аспірантів доводиться необхідність своєчасного відвідування занять, виконання завдань, передбачених навчальною дисципліною, відбувається їхнє ознайомлення із способом відпрацювань у випадку, якщо аспірант отримав негативну оцінку або ж пропустив аудиторне заняття. Додаткову інформацію стосовно навчальної дисципліни аспіранти можуть отримати під час консультацій як впродовж семестру, так і напередодні іспиту

8. Рекомендована література

1. Здіорук С.І., Гриневич Л.В., Здіорук О.І. Показчик публікацій про діяльність ОУН та УПА (1945-1998 рр.) - К., 1999.
2. Лисенко О.Є., Марущенко О.В. Організація українських націоналістів та Українська повстанська армія: Бібліографічний показчик публікацій 1998-2002 років. - К., 2002.
3. Лисенко О.Є., Марущенко О.В. Українсько-польські стосунки періоду Другої

- світової війни у вітчизняній історіографії: Бібліографічний покажчик. - Київ-Івано-Франківськ, 2003.
4. Енциклопедія історії України. Т. 1-10. - К., 2003-2013.
 5. Історичне джерелознавство. - К., 2002.
 6. Калакура Я.С. Українська історіографія. - К., 2004.
 7. Кентій А.В. Збройний чин українських націоналістів. 1920-1956. Історико-архівні нариси. Т. 1. Від Української Військової Організації до Організації Українських Націоналістів. 1920-1942. - К., 2005.
 8. Кентій А.В. Збройний чин українських націоналістів. 1920-1956. Історико-архівні нариси. Т. 2. Українська повстанська армія та збройне підпілля Організації українських націоналістів. 1942-1956. - К., 2008.
 9. Кентій А.В. Нарис боротьби ОУН-УПА в Україні (1946-1956 рр.). - К., 1999.
 10. Кентій А.В. Нариси історії Організації українських націоналістів (1929-1941 рр.) - К., 1998.
 11. Кентій А.В. Нариси історії Організації українських націоналістів (1941-1942 рр.) - К., 1999.
 12. Кентій А.В. Українська військова організація (УВО) в 1920-1928 рр. Короткий нарис. - К., 1998.
 13. Кентій А.В. Українська повстанська армія в 1942-1943 рр. - К., 1999.
 14. Кентій А.В. Українська повстанська армія в 1944-1945 рр. - К., 1999.
 15. Киричук Ю. Нариси з історії українського -національно-визвольного руху 40-50-х рр. ХХ століття. - Львів, 2000.
 16. Коваль М.В. Україна в Другій світовій і Великій Вітчизняній війнах (1939-1945 рр.). - К., 1999.
 17. Колесник І.І. Українська історіографія. - К., 2000.
 18. Коцур В., Коцур А. Історіографія історії України. - Чернівці, 1999.
 19. Літопис Української Повстанської Армії. - Торонто-Львів, 1977-2010. - Т. 1-50.
 20. 17. Літопис УПА. Нова серія. - Київ-Торонто, 1995-2012. - Т. 1-19.
 21. Макарчук С.А. Джерела з історії України. - Львів, 1999.
 22. Муковський І., Лисенко О. Звитяга і жертвність. Українці на фронтах Другої світової війни. - К., 1996.
 23. Організація українських націоналістів і Українська повстанська армія. Історичні нариси. - К., 2005.
 24. Організація українських націоналістів і Українська повстанська армія: Фаховий висновок робочої групи істориків при Урядовій комісії з вивчення діяльності ОУН і УПА. - К., 2005.
 25. ОУН в 1941 році. Документи: В 2-х ч. - К., 2006.
 26. ОУН в 1942 році. Документи. - К., 2006.
 27. Патриляк І.К. "Встань і борись! Слухай і вір...": українське націоналістичне підпілля та повстанський рух (1939-1960 рр.) - Львів, 2012.
 28. Політична історія України. У 6-ти томах. Т.4. Україна у Другій світовій війні (1939-1945). - К., 2003.
 29. Політичний терор і тероризм в Україні. ХІХ-ХХ ст. Історичні нариси. - К., 2002.
 30. Україна в Другій світовій війні. Погляд з ХХІ ст.: Історичні нариси. Кн. 1-2.- К., 2011.
 31. Українська історіографія на зламі ХХ і ХХ століть: здобутки і проблеми. - Львів, 2004.
 32. Безсмертя. Книга Пам'яті України. 1941-1945. - К., 2000.
 33. Боляновський А. Дивізія "Галичина". Історія. - Львів, 2000.
 34. Боляновський А. Українські військові формування в збройних силах Німеччини (1939-1945). - Львів, 2003.
 35. Брицький П.П. Україна в Другій світовій війні (1939-1945) — Чернівці, 1995.
 36. Веденєєв Д.В., Биструхін Г.С. Двобій без компромісів. Протиборство спецпідрозділів ОУН та радянських сил спецоперацій. 1945-1980-ті роки. - К., 2007.

37. Веденєєв Д.В., Биструхін Г.С. Меч і тризуб. Розвідка і контррозвідка руху українських націоналістів та УПА (1920-1945). - К., 2006.
38. Веденєєв Д.В. Одиссея Василя Кука. Военно-политический портрет последнего командующего УПА. - К., 2007.
39. Веденєєв Д.В., Биструхін Г.С. "Повстанська розвідка діє точно й відважно..." Документальна спадщина підрозділів спеціального призначення Організації українських націоналістів та Української повстанської армії 1940-1950-ті роки. - К., 2006.
40. Грицак Я. Нарис історії України. Формування модерної української нації XIX-XX ст. - К., 1996.
41. Гунчак Т. Україна: перша половина XX ст.: Нариси політичної історії. - К., 1993.
42. Ільюшин І.І. Волинська трагедія 1943-1944 рр. - К., 2003.
43. Ільюшин І.І. ОУН-УПА і українське питання в роки Другої світової війни (в світлі польських документів). - К., 2000.
44. Ільюшин І.І. Протистояння УПА і АК (Армії Крайової) в роки Другої світової війни на тлі діяльності польського підпілля в Західній Україні. - К., 2001.
45. Історія українського війська (1917-1945) — Львів, 1996.
46. Кентій А., Лозицький В. Війна без пощади і милосердя: Партизанський фронт у тилу вермахту в Україні (1941-1944). - К., 2005.
47. Киричук Ю. Український національний рух 40-50-х років XX ст.; Ідеологія та практика. - Львів, 2003.
48. Косик В. Україна і Німеччина у Другій світовій війні. - Львів, 1993.
49. Кучер В. ОУН-УПА в боротьбі за незалежну Україну. - К., 1997.
50. Литвин В.М. Україна у Другій світовій війні (1939-1945). - К., 2004.
51. Мірчук П. Українська Повстанська Армія. Документи і матеріали: 1942-1952. - Мюнхен, 1953.
52. Патриляк І.К. Військова діяльність ОУН(б) у 1940-1942 роках. - К., 2004.
53. Патриляк І.К., Боровик М.А. Україна в роки Другої світової війни: спроба нового концептуального погляду. - К., 2010.
54. Примаченко Я. Північноамериканська історіографія діяльності ОУН і УПА. - К., 2010.
55. Русначенко А. Народ збурений: Національно-визвольний рух в Україні й національні рухи опору в Білорусії, Литві, Латвії, Естонії у 1940-50-х роках. - К., 2002.
56. Стародубець Г.М. Генеза українського повстанського запілля. - Тернопіль, 2008.
57. Стародубець Г.М. ОУН(б) в українському національно-визвольному русі на Волині в роки Другої світової війни (1941-1943 рр.) - Тернопіль, 2002.
58. Стародубець Г.М. Українське повстанське запілля (друга половина 1943 — поч. 1946 років) — Тернопіль, 2006.
59. Ткаченко С.Н. Повстанческая армия. Тактика борьбы. - Минск, 2000.
60. Україна в Другій світовій війні у документах: Збірник німецьких архівних матеріалів. - Львів, 1997-2000. - Т. 1-4.
61. Україна-Польща: важкі питання: Матеріали міжнародних наукових семінарів істориків "Українсько-польські відносини під час Другої світової війни" - Варшава, 1998-2001. - Т. 1-5, Луцьк; 2009. - Т. 7,8; Луцьк, 2004. - Т. 9; Варшава, 2006. - Т. 10.
62. Українська Повстанська Армія — феномен національної історії: Матеріали Всеукраїнської наукової конференції. - Івано-Франківськ, 2003.
63. Український визвольний рух: Збірники 1-15 - Львів, 2003-2012.
64. Чайковський А.С. Невідома війна: партизанський рух в Україні в 1941-1944 рр. мовою документів, очима історика. - К., 1994.

Викладач _____ О.В. Марущенко